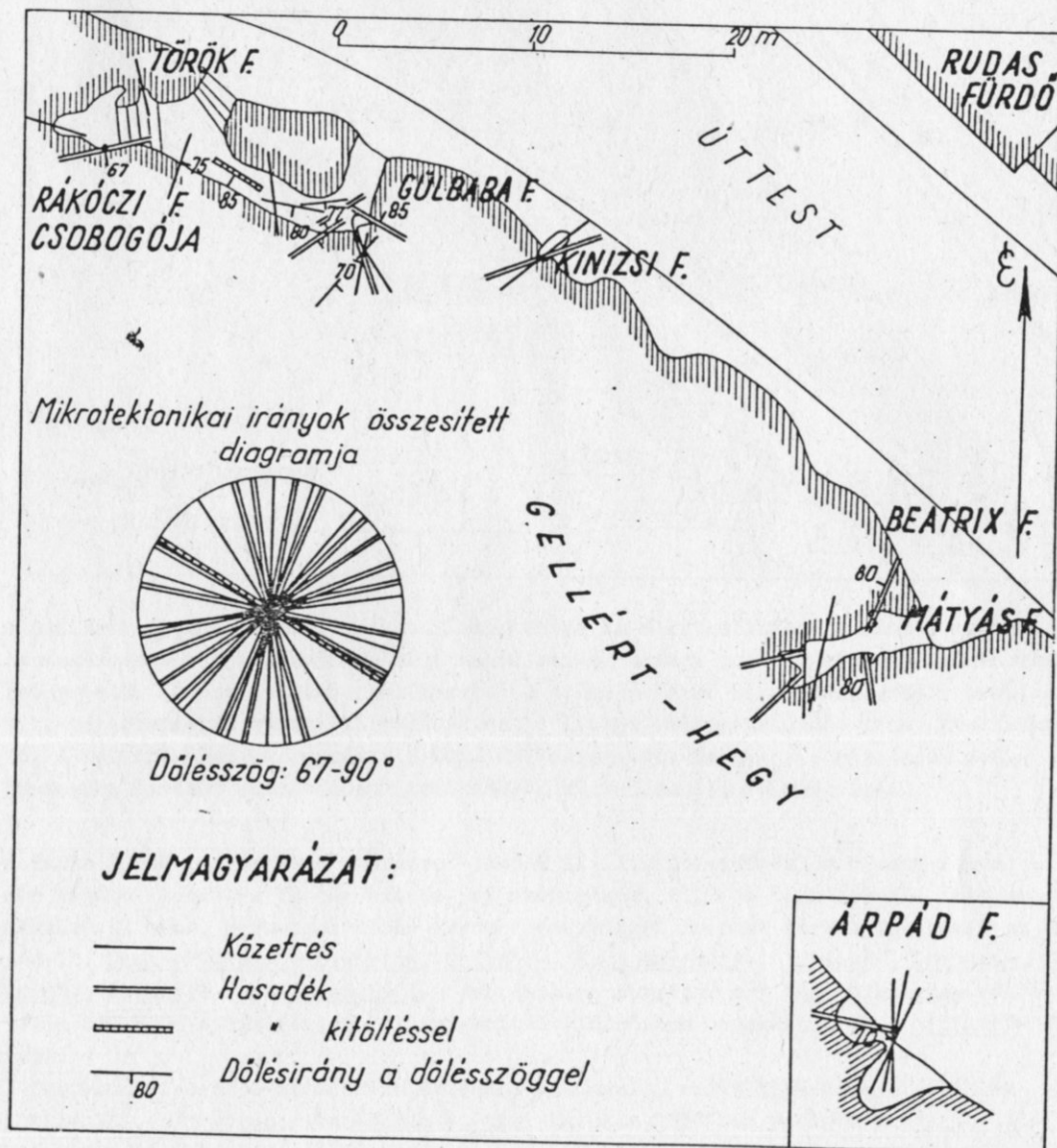

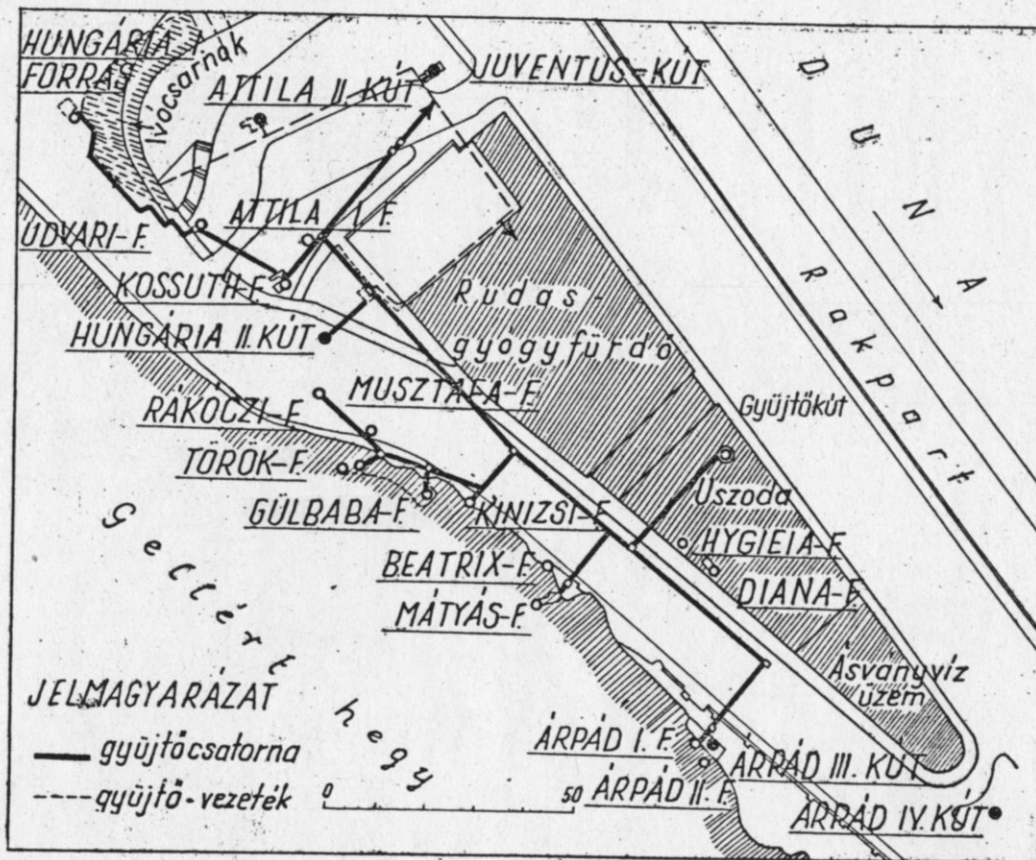
Hasadék repedés- és közetrésrendszer. A karbonátos közettömeg leggyakoribb és legközönségesebb szerkezeti elemei a hasadékok, repedések és közetrések. A törésekhez-vetődésekhez hasonlóan ezek is közel függőleges helyzetűek. Lefutásuk többnyire egyenes, ritkán alkotnak görbült felületeket. Hidrológiai szempontból elsőrendű fontosságú a hasadék, repedés- és közetrésrendszer iránya, jellege és gyakorisága. Irányuk még a kisebb részterületeken belül is igen változatos és uralkodó irányok nem állapíthatók meg egyértelműen. Így a gellérthegyi barlangokban végzett mikrotektonikai mérések összesítve igen szórt eredményekre vezettek.

4. ábra. A Rudas-fürdő melletti barlangok mikrotektonikai vázlata

/Bokor Gy.1939/ mérései alapján a Budai-hegység peremén ugyanakkor a litoklázis rendszer négy fő iránya adódott ki: É-D, Ny-K, ÉK-DNy és ÉNy-DK. Ugyancsak hasonló irányokat mutatott ki H.C.N. van Ameron a Csiki hegyekben. Bokor Gy. megállapítása szerint "a Budai-hegységet tektonikai szempontból egységesnek tekinthetjük, minthogy ugyanazok az erők

4 RUDAS-FÜRDŐ

- ② A Gellérthegy Duna felőli markáns lezökkenése és mélybesüllyedése mentén az erősen összetöredezett triászkorú dolomit hasadékaiból számos ponton, viszonylag kis területen belül törnek fel emberemlékezet óta a Rudas-fürdő hévforrásai. Ez a hasadék ill. törérendszer rendkívül változatos, jóllehet néhány uralkodó irány kimutatható. A feltörő hévizek egyrésze a Duna kavicsrétegébe szökik el, másrésztük pedig a Dunameder fenekét alkotó dolomitsziklákból közvetlenül a folyóba ömlik.
- ③ A Rudas-fürdő forrásainak egyrésze - Árpád I., Kinizsi-, Török és Udvari-forrás - már régóta ismert. A fürdő építése, az utépítések, ill. az Erzsébet-híd építkezése alkalmával több, egymással többé-kevésbé összefüggő forrást tártak fel, mint az Árpád II., Diana-Hygieia-, Beatrix-, Gűlbaba-, Kera Musztafa-, Rákóczi-, Kossuth-, Hidfürdő-, Attila I.- és Hungária I.- források. A források egy részét kőgyagcső vezetéken át közös gyűjtőrendszerbe kapcsolták. Időközben megszüntették a Hidfürdő-forrást.
- A források vize a 30-as években kevésnek bizonyult, ezért 1932-ben lefúrták az Attila II., - Juventus-, és Döbrentei-téri kutakat, 1935-ben pedig a Hungária II., - kutat. A fürdőhöz kapcsolódó Ásványvízüzem vízellátására készült az Árpád III., - /1940/ és az Árpád IV., - kut /1943/. 1961-ben kitisztították és felújították az Árpád III., - kutat, 1964-ben pedig átépítették az Attila II., - Juventus-, Hungária II., - kutak felsőrészét, valamint a Kinizsi- és Hungária I., - források foglalását, a Döbrentei-téri kut pedig megszünt. Megemlítjük még a Juventus-kut közelében 100 m mélységig mélyített Rakparti-fúrást, mely 14-86 m között budai márgát, alatta dolomitot talált, de azóta is használaton kívül van.

GÜLBABA-ÉS TÖRÖK-FORRÁS A RÁKÓCZI-MUSZTAFÁ-FORRÁS CSOBOGÓJÁVAL

